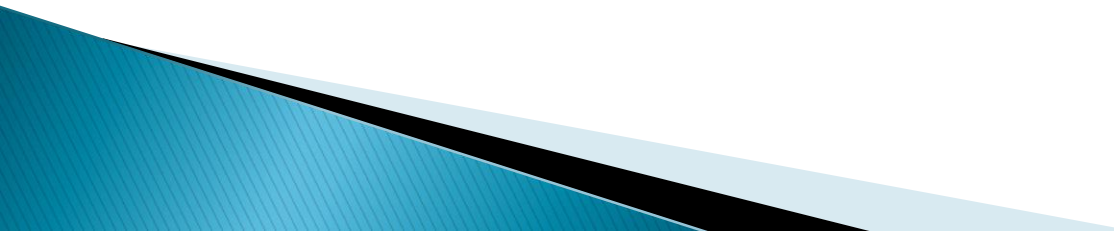

*Що таке "булінг" та
чому про нього треба
знати всім*

Булінг

(від англ. **Bully** — хуліган, залякувати) — форма психічного насильства у вигляді травлі, бойкоту, насмішок, дезінформації, псування особистих речей, фізичної розправи тощо.

Види буллінгу:

- *Буллінг в навчальному закладі*
- *Буллінг на робочому місці*
- *Буллінг в армії – “дідовщина”*
- *Буллінг в інформаційному просторі*

Форми буллінг:

- *Вербальний буллінг*
- *Образливі жести або дії*
- *Залякування*
- *Ізоляція*
- *Вимагання*
- *Пошкодження чи інші дії з майном*
- *Шкільний кібербуллінг*

Фізичний булінг

Це залякування за допомогою агресивного фізичного залякування полягає у багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Поведінковий булінг

Це бойкот, плітки, ігнорування, ізоляція в колективі, інтриги, шантаж, вимагання, створення неприємностей.

Вербальна агресія

Виражається в постійних глузуваннях, підступ, образах, окрики і навіть прокльони.

Кібербулінг

Саме останнє, але дуже популярне серед підлітків. Виявляється в цькуванні за допомогою соціальних мереж або надіслання образ на електронну адресу. Сюди входить зйомка і викладання непривабливого відео в загальний доступ.

Зазвичай терміном "булінг" описують цькування серед учнів, проте трапляються випадки цькування учнів вчителями, а іноді й вчителя учнями.

Булінг відрізняється від сварки між дітьми тим, що:

Булінг супроводжується реальним фізичним чи психологічним насиллям: жертву висміюють, залякують, дразнять, шантажують, б'ють, псують речі, розповсюджують плітки, бойкотують, оприлюднюють особисту інформацію та фото в соціальних мережах.

В ситуації булінгу завжди беруть участь **три сторони**: той, хто переслідує, той, кого переслідують та ті, хто спостерігають.

ОСНОВНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ БУЛІНГУ:

СТРАХ

ЗАЗДРОЩІ ТА КОНКУРЕНЦІЯ

**БАЖАННЯ ПІДПОРЯДКОВУВАТИ
ВЛАСНІЙ ВОЛІ**

**БАЖАННЯ ВИТІСНИТИ КОГОСЬ ІЗ
ГРУПИ**

БАЖАННЯ ПРИНИЗИТИ ІНШОГО

Хто найчастіше стає буллером

По-перше, це діти, які страждають від насильства в своїй сім'ї і компенсуючи свої страждання насильством над найслабшим в дитячій групі.

По-друге, кривдниками стають діти, які прагнуть до лідерства, які не можуть самоствердитися в закладі соціально прийнятними способами: за рахунок інших особистісних якостей, громадської діяльності, спорту, але претендують на високий статус в колективі.

І, по-третє, це діти, які прийшли з сімей, де процвітають ідеї шовінізму, ксенофобії і снобізму.

Ці діти ростуть без заборон, не знають, що таке авторитет батьків. І в той же час їм дуже не вистачає уваги і поваги дорослих. Туга за цим почуттям викликає у них сильну агресію, яка якийсь час пригнічується: дитина не може виплеснути її на батьків, він шукає собі відповідну мішень.

Вони ростуть без внутрішнього відчуття власної гідності, самоцінності, і тому їм весь час доводиться самостверджуватися за рахунок інших людей, доводити власну перевагу.

Важливо відзначити, що не завжди кривдники хочуть своєю поведінкою принести шкоду своїй жертві. У них можуть бути свої цілі: відчувати свою силу, вплинути на ситуацію, сформувати значущі для себе риси характеру.

Хто стає жертвою булінгу?

В групі ризику може опинитися будь-яка дитина, яка **вирізняється** із загального кола своїх однолітків.

Дітей можуть цькувати за:

- **зовнішній вигляд ;**
- **успішність або неуспішність у навчанні;**
- **матеріальні можливості;**
- **особливості характеру.**

Глобальне опитування про буллінг (знущання у школах)

Чому відбувається таке явище, як буллінг?

37%
дорослі
ігнорують

22%
свій варіант

28%
через характер
деяких дітей

Кількість респондентів:
2117
дата опитування:
14.04.2016

Найгірше у булінгу те, що він вкрай негативно впливає:

3%
середовище
для навчання

88%
емоційний
і фізичний
стан

Чому діти стають жертвами булінгу?

Занижена самооцінка. Навіть якщо дитина виявляє її через нарцисизм, надмірну відкритість, зверхність.

Домашня атмосфера. Дуже часто жертвами булінгу стають діти, яких вдома принижують, знецінюють, ображають. Або є родини, де дитину звикли жаліти - нещасна, хвора, росте без батька... Школа і садок — каталізатор домашніх проблем. Тож, якщо дитина звикла отримати більше уваги до себе, поблажливість батьків, коли вона бідна й нещасна, то вона буде створювати навколо себе таку ж атмосферу.

Атмосфера в групі. Бувають колективи, створені самотійно або руками вчителя, в яких є дитина-агресор. Вона свідомо шукає слабшого, використовує його як грушу для биття, вирівнюючи свій психологічний стан.

НАСЛІДКИ БУЛІНГУ

Жертви булінгу переживають важкі емоції – почуття приниження і сором, страх, розпач і злість. Булінг вкрай негативно впливає на соціалізацію жертви, спричиняючи:

- *Неадекватне сприймання себе* – занижену самооцінку, комплекс неповноцінності, беззахисність.
- *Негативне сприймання однолітків* – відсторонення від спілкування, самотність, часті прогули у школі.
- *Неадекватне сприймання реальності* – підвищену тривожність, різноманітні фобії, неврози.
- *Девіантну поведінку* – схильність до правопорушень, суїцидальні наміри, формування алкогольної, тютюнової чи наркотичної залежності.
- *Думки про суїцид*

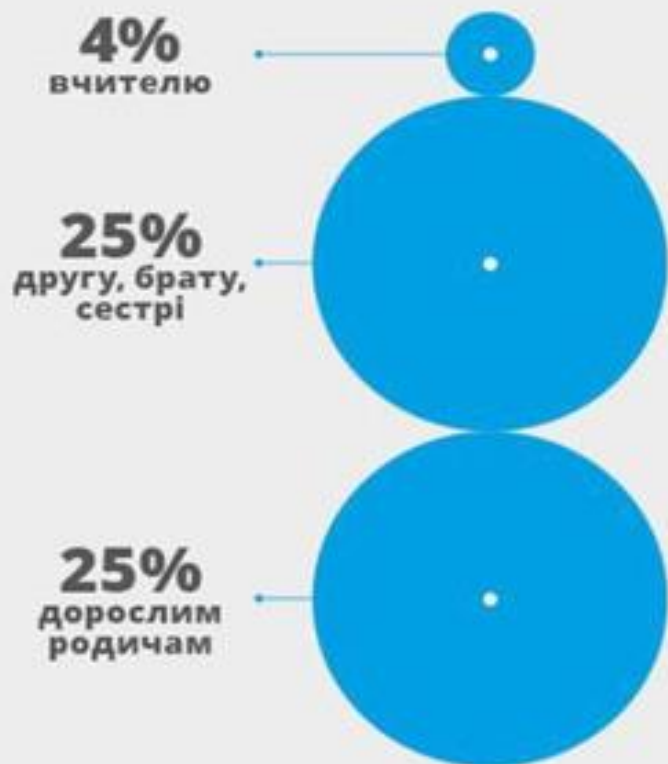
Більшості жертв булінгу частіше властиво тривалий час приховувати свою проблему, навіть в разі явного фізичного насильства. Набагато рідше діти, підлітки і дорослі зізнаються в цьому або ж активно про це повідомляють.

Глобальне опитування про буллінг (знущання у школах)

Кількість респондентів: 2117
дата опитування: 14.04.2016

Кому Ви розповіли про випадки знущання дітей?

36%
нікому не розповіли

Булінгу можна протистояти для цього скористайтеся порадами:

- **Не мовчіть!** Не бійтесь розповідати про свою проблему, завжди знайдеться одна людина яка захоче вам допомогти;
- Запам'ятайте: у першу чергу, ви особистість, якщо повірите в себе та свої сили ви будете здатні перевернути світ.. Впевненість у собі та адекватна самооцінка – важливі аспекти протистояння цькуванню;
- Запишіться у секцію за тим напрямом, яка відповідає вашим інтересам чи захопленням, які пропонують цікаві заняття та дозволять проявити себе: спортивні секції, клуби за інтересами та гуртки художньої самодіяльності так ви знайдете собі друзів зі схожими інтересами;
- Знаходьте час на відпочинок та висипайтесь. Розслаблення потрібне нашому тілу, мозку та психіці. Це допоможе почуватися спокійніше та впевненіше;
- Якщо потрібна психологічна допомога — зверніться практичного психолога навчального закладу;
- Якщо вам потрібна правова допомога — зверніться до Єдиного контакт-центру безоплатної правової допомоги за номером: 0 800 213 103 (цілодобово і безплатно в межах України).

Наше завдання полягає у виявленні подібного виду насилля серед учнівської молоді, і що найголовніше – попередження його виникнення. Не залишати без уваги одиничні вияви неповаги серед учнів.

Відповідальність за знущання

ГОЛОВНЕ В ЗАКОНІ ПРО ПРОТИДІЮ БУЛІНГУ В ШКОЛАХ

Вперше визначено термін:

Булінг – це моральне або фізичне насильство, агресія в будь-якій формі з метою викликати страх, тривогу і підпорядкувати людину своїм інтересам.

Відповідно
до закону №8584

Предбачено відповідальність за знущання:

Моральне
або фізичне
насильство,
агресія

Штраф
340 – 850 грн

Дії з осо-
бливою
жорстокістю,
повторне
порушення

Штраф
1700 –
3400 грн

Прихо-
вування
вчителем
факту
цькування

Штраф
850 –
1700 грн

За вчинення правопо-
рушення неповнолітніми
віком до 16 років –
штраф сплачують
батьки

Центр
національного інституту
захисту дітей